

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A czifra nyomoruság.

Akár az eddig ismeretes tényeket nézzük, akár a földmivvelési miniszteriumnak a minap közreadott jelentését a világ terméséről, mindenképen megbizonyosodunk arról, amit már ugyis tudunk: sanyaru esztendő elé megyünk.

A jelentésből ugyanis kitűnik, hogy, dacára a rossz termésnek, még lesz 11-12 millió métermázsa fölösleges buzánk, melyet exportálunk és 1, 2 vagy 3 millió métermázsa jut az exportra minden magból, kivéve a kukoricát, ahol harmadfél millió métermázsa hiány van. A hiányt azonban világ-szerte pótolják a raktári készletek, úgy hogy a fogyasztásra és vetőmagvakra szükséges 2.929.460 ezer métermázst fedezi a termés és készlet. Tényleges inség tehát nem lesz sehol, mert a hiányt a tengerentuli jobb termések és készletek pótolják, ami kevés nehézséget okoz a mai közlekedési és szállítási eszközök mellett.

A vagyonmérlegünk sem fog csökkenni, mert a termés felmegy okvetlen a múlt évi (különben szokatlan nagy) termés háromnegyedére, miglen az árak aránytalanul nagyobbak mint tavaly.

Nem kell tehát inségtől tartanunk, hanem inkább drágaságtól: de ez a drágaság nem lesz általános csapás, hanem csak egyes osztályokat fog sújtani. Kezdjük alant: a földmives gazda nem lesz inségben és talán még örül a drágaságnak, mert szokatlanul sok pénzt kap termésének minden száláért és magváért; de ha valahol, különösen takarmány- vagy krumplihiány miatt baj talál lenni, állam és társadalom összefognak, hogy minél hamarabb és minél alaposabban segítsenek. Iparosok és kereskedők köny-

nyen segítenek magukon. A munkás is kiszorít magának sztrájkjal vagy anélkül amennyit csak lehet. A nagybirtos is nyer a nagy gabonaárak mellett; a tökepénzesek drágábban fognak élni, de ők birják.

Marad az egész ugynevezett polgári középosztály, ugymint: ügyvédek, orvosok, mérnökök, írók. A hivatalnokok talán még könyörögnek valami drágssági pótlékot, mely azonban alig fedezi a többletkiadást, a többi azonban nem kap pótlékot, nem emelhet árakat, nem emelhet házbért vagy munkabért és nem nyer a gabonaárak mellett. Szóval: a lateinerekre és szellemi munkások egész gárdájára, az ország intelligenciájára fog nehezedni kettős súlylyal az egész drágaság és ez az osztály lesz az egyetlen, mely tényleg inségben lesz, anélkül, hogy kiállhatna a piacra sebeit mutogatni és azokra irt követelni.

Ilyenformán könnyű megcsinálni a jövő tél prognózisát; a czifra nyomoruság öregbedésének szezonja lesz.

Szabadka közigazgatása.

Tegnap délelőtt értekezlet volt a Pest szálloda kistermében. Azoknak az értekezlete, akik Szabadka közigazgatása iránt érdeklődnek, akik informáltatni akarják magukat tárgyilagosan a hatóság minden ténykedése felől, mielőtt afölött pálcát törni akarnának. Mondjuk, hogy pártértekezlet volt, mondjuk, hogy a Gazdakör pártjának az értekezlete volt. Az azonban bizonyos, hogy ez a 24 diki közgyűlést megelőző értekezlet oly impozans volt, aminőt Szabadkán még nem láttunk.

A kisterem zsufolásig megtelt törvényhatósági bizottsági tagokkal. És mindenki komoly érdeklődéssel kísért az értekezlet menetét. Lipozencsich Lázár, Purgly Sándor, Janiga János, Kiss Abel, Hartmann Rafael, Kunetz Kálmán, Haverda Mátyás, Regényi Lajos, Reisner Lajos, Milassin Jásó, Törley Gyula,

Gyelmis Gerő, Láng Simon és még vagy százötven törvényhatósági bizottsági tag nevét kellene felsorolnunk, ha a jelenlevők névsorát közölnénk.

Az elnöki széket Biró Károly dr. polgármester foglalta el. Ismertette az értekezlet célját, s azután a város 1905-ik évi költségvetését. Tételről, tételre ismertette e nagy munkát s a felszólaló bizottsági tagoknak minden tételnél megadta a megnyugtató választ. Így azután mindenki meggyőződhetett a költségvetés realitásáraól.

Purgly Sándor érdeklődött különösen ezen irányban, s azt a kérdést intézte a polgármesterhez, vajjon ha a tisztviselők fizetésemelését a miniszterium jóváhagyja, nem szenved-e ennek révén a költségvetés, s a domesztikát nem kell-e majd felemelni pótköltségvetéssel.

Biró Károly dr. polgármester azt a megnyugtató választ adta, hogy erre is gondolt. Az idei év pénztári zárata annyi fölösleget fog felmutathatni, amennyi a fizetés felemelésének fedezésére elég. Ha szükség lenne is domesztika emelésre, ez az emelés nagyon csekély lenne.

A földmives iskola címénél Haverda Mátyás szólalt föl, bizonyos aggályokat hangoztatva, amelyeket azonban Törley Gyula és Biró Károly felszólalásai eloszlattak.

Ezután az értekezlet egyhangulag bizalmat szavazott a város ügyeinek buzgó vezetéseért, s kimondta, hogy a költségvetést úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja a 24-iki közgyűlésen.

A város kövezése.

A költségvetés keretében szóba került a város kövezése is, amely iránt Purgly Sándor és Reisner Lajos dr. érdeklődtek.

Biró Károly kijelentette, hogy az általános kövezési programot a mérnöki hivatal már elkészítette, s a jövő évi költségvetésben a kövezésre már nagyobb összeg lett felvéve. Tekintettel a munka nagyságára, jelentőségére, nem mondhatja ugyan meg határozottan, mikor viszi ezt az ügyet a közgyűlés elé, azt azonban már is kijelentheti, hogy még az idén a törvényhatósági bizottság elé kerül az ügy.

A fogyasztási adó.

Tudatja az értekezlettel a polgármester, hogy a fogyasztási adót a pénzügyminiszter oly összegben alapította meg egy-, esetleg három évre, mint az idén, s hogy város

jövő évben is úgy akarja kezelni, mint ahogyan kezelte az idén. Az értekezlet ezt egyhangu helyesléssel tudomásul veszi.

Sándor község ügye.

Örvedetes jelentés volt a polgármester részéről az is, hogy Sándornak Szabadkához leendő csatolása a végleges befejezés előtt áll. A város és a megye között a végleges átcsatolás iránt már legközelebb megkezdődnek a tárgyalások.

Az értekezlet ezután véget ért.

A kórház halottja.

Szombaton virradóra a Mária Valéria kórház egy betege, Tüski Pál hirtelenül meghalt. Halála után rémes hírek keringtek a városban a halálozásról. Orvosokat okoltak, a kiknek az eljárása okozta volna a halált.

A tény a következő: Tüski Pált a sebészeti osztályba vették föl, ahol addig ápolták, míg a sebészeti osztály vezetője meg nem érkezett. Ekkor, minthogy a beteg kijelentette, hogy az által az orvos által kívánja csak magát kezeltetni, aki eddig kezelte, ez átvitette a saját osztályába. Mikor azonban ezt a sebészeti osztály vezetője megtudta, Tüskit, mint a másik osztályba nem tartozót a maga osztályába rendelte vissza. Ide a beteg vissza is ment gyalog. Másnap éjjel meghalt.

Most azt kezdték hiesztelni, hogy a beteg azért halt meg, mert gyalogmenet, a vakbél kilyukadt, s ez okozta halálát.

A kórházi főorvos.

A főorvos az egyik osztályfőorvos jelentése alapján, de még azért is, mert Tüski hirtelenül halt meg, az esetről jelentést tett a rendőrségnél és rendőri boncolást kért haladéktalanul. Az osztályorvos jelentését át nem adta a rendőrségnek, mert azt időközben maga az osztályorvos visszavonta írásban. Itt tehát mulasztásról szó nem lehet.

A törvényszéki boncolás.

Mielőtt a rendőri boncolást megtartották volna, egy feljelentést érkezett a rendőrséghez, amelynek alapján szükségessé vált, hogy a rendőri boncolás mellőzésével törvényszéki boncolást rendeljenek el. Ezt ma délután meg is tartották. A törvényszéki boncolás eredménye a következő:

Megállapították, hogy a beteg nem a vakbél kilyukadása következtében

LEVÉLPAPIROK

NÉVJEGYEK

FALRAGASZOK

MEGHIVÓK

LEVÉLBORITÉKOK

Jutányos árban
csinos kivitelben
készíti

Kladek és Hamburger Könyvnyomdája

Szabadkán
Batthyány-utca
3. szám.

halt meg közvetlenül, s így felelősség senkit sem terhel. A vakbél féreg nyujtványa kilyukadt ugyan de már egy hét előtt és ennek következtében fellépett hashártyagyulladás okozta a halált. Az operáció csak akkor segíthetett volna, ha a kórházba való jövetel előtt végezheték volna a műtétet.

Az egész nagy port verő szenzációt tehát a törvényszéki boncolás igazi értékére szállította le, aminek minden szabadkai, országos hírnevű kórházának érdekében csak örülhet

ZENTAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Zenta, szept. 19.

— **Fordulat Szentesi Urbán zentai rendőr hitvesgyilkos ügyében.** Tegnap napon Nagy Szentesi Urbán háza kutjában megtalálták Szentesi véres ingét és alsó nadrágját, valamint feleségének 3 fejkendőjét és kisleánya kötegyét. Most az egész kutat kifogják tisztítani, hogy nem-e akadnak más bűnjelre is.

— **Boritaladó kedvezményt** 443 család jelentett be 488 hold 836 négyszögöl területéről. Remélhető termés 2278 hecto 30 liter, ebből eladatik 332 hecto 70 liter.

— **A jókedvű kebelbarátok.** Tegnap Szames Farkas vendéglőjében Bognár Kapás János és István annyit vettek be a jó ispirutuszból, hogy kebelbarátjuk Molnár Antal fején, kiben szintén sok ispirutusz vala, léket vágtak.

— **Uj rendőrfőkapitány.** Kovács Pál Vinkovits Szames vendéglőjében sokat bevett a 30 kros pálinkából s kiállt a bolgárok elé s rendőrfőkapitánynak mutatkozott be nekik, éktelen ordítások között tudtára adva nekik, hogy Bulgáriába toloncoltatja őket, ha rögtön nem távoznak Zentáról vagy nem igazolják előtte magukat. Az új főkapitányt, tekintettel a hűvös időre, kijózanodásáig meleg helyre helyezték.

— **Lopások.** Vuics János nagybirtokos páninai földjéről ismeretlen tettesek 10 zsák kukoricát lopnak. — Mihálkó Mátyás gátortól a híres Pilisi familia egy nagyreményű magzatja 3 libát lopott, de megjárta, mert rendőrségünk a nagyreményű csemétét nyakon csipte.

Nagyvasuti szerencsétlenség.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, 1904. szept. 19.

Aradról megrendítő katasztrófa híre érkezik. Tegnap délután, két óra kor indult el az arad-temesvári vonalon a 9001. számú mozdony, öt személyszállító kocsival, Német Ság felé, ahová pontosan meg is érkezett. Három óra 30 perckor kellett volna a vonatnak berobognia Uj-Aradra, de mivel késett, az állomásfőnök távirati értesítést kért felőle Német-Ságtól. Ekkor tudta meg, hogy a *venat a két helység között kisiklott és 15 m. magas lejtőről lezuhant.* Az állomásfőnök 4 órakor segédvontot menesztett a szerencsétlenség színhelyére, ahol iszonyu rombolás képe tárult a mentők elé. A vágány összetört, helyéből kiszakadt s a kisiklott vonat mélyen befuródott a

földbe. A veszedelmet a pálya lazasága s töltés csuszamlás okozta. *Az utasok közül kettő meghalt, egy életveszélyesen, többen pedig könnyebben megsérültek. Egy munkásnak kifolyt a szeme, egy csendőrörsvezető karját törte két helyen.* A mozdonyvezető leugrott a gépről, de szerencsétlenül járt, a lábát törte. Életbemaradásához kevés a remény. A vonatfékező is halálosan megsebesült. A vizsgálata, amelyet rögtön megindítottak, fogja eldönteni, kit terhel a felelősség a borzalmas szerencsétlenségért.

A magyar államvasutak igazgatósága a következőket jelenti: A temesvár—józsefvárosi állomásról f. hó 18-án Arad felé indított személyvonat Német-Ság és Uj-Arad állomás között a nyílt pályán eddig ki nem derített okokból kisiklott. A mozdony és három harmadosztályu kocsia a töltésről lefordult. *A vonatvezető súlyos de nem életveszélyes sérülést szenvedett.*

A sérülteket a vonatnál volt és a segélyvonattal érkezett orvosok a helyszínén segélyben részesítették. A kisiklás helyén egyelőre átszállással tartják fenn a forgalmat. A forgalmi akadály ma estig előreláthatólag meg fog szűnni. Szigorú vizsgálat folyik.

HIREK.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és múzeum. Nyitva zerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Szeptember 25. A kath. legényegylet szüreti mulatsága saját helyiségében.

Október 2. A szabadkai szabómunkások és munkásnök szüreti mulatsága a „Szarvas” vendéglőben.

— **Személyi hír.** Dr. Csátri Csátory Lajos, miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, a M. Á. V. főfelügyelője és igazgató főorvosa ma városunkban időzött és itt léte alatt Dr. Patek Jenő, m. á. v. orvosi tanácsadónak volt vendége.

— **Uj hitoktató.** Az érseki hivatal a vaskuti plébánossá megválasztott *Schwerer* Ferencz helyébe *Kossialik* Antalt nevezte ki hitoktatónak.

— **Athelyezés.** *Severini Sorsich* Béla alezredest, a szabadkai 6. honvédegyezred zombori zászlóaljának parancsnokát, a király a soproni 18. ezredhez helyezte át. Helyébe a zombori zászlóalj parancsnokának *Petrovich* György százados törzstiszt jelöltet nevezte ki a 27. honvédegyezredtől.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter, *Demeter* János, szabadkai törvényszéki aljegyzőt, a szegedi törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **A kereskedő-tanonciskola** felügyelő bizottsága tegnap alakult meg. Elnöknek *Milkó* Izidor drt. alelnöknek *Mészáros* Gábort, jegyzőnek *Petonszky* Józsefet választották meg.

— **Simultán sakkproductió.** Szép sikerrel végződött. Nagy érdeklődésre talált Temunovich Zoltán dr. sakk-mester simultán előadása. 19 ellenfél ült le vele a mérkőzést felvenni. A mester szép s nagy tudásáról, biztos gyors áttekintő képességéről tesz tanubizonyítást az a körülmény, hogy csak 3 játszmat vesztett el a 19 közül (*Popovics*, *Grüner* és *Matievics* ellen) a többi 16 ot, az összesnek 84.2 százalékát fényesen megnyerte. A szép számú játszókon

kivül igen sokan gyűltek össze nézők is bizonyítékául annak, hogy Szabadkán a sakkozók bizton első helyre emelnék a szabadkai sakkört a többi hazai vidéki körök között, csak tömörülni kellene. ami több ily sakk-érdeklődést keltő mérkőzés mellett, mint a lefolyt verseny s a mostani simultán előadás, elmaradhatlanná teszi.

— **Halálozás.** Körtvélyessy Imre, Mamusich Félix dr. apósa, az éjjel hosszas betegeskedés után meghalt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz.

— **Daláregyesületek monstre-hangversenye.** Az Országos Magyar Daláregyesület érdekes műélveze ben részesíti Budapest közönségét. Tegnap ugyanis Lung tanácsnok elnökle alatt tartott értekezleten elhatározták, hogy három monstre daláregyesület rendeznek, a melyen Budapest majduem valamennyi dalárdája tehát az eddigi bejelentések szerint legalább 600 dalos működik közre. A három monstre daláregyesület szeptember 24-én este, 25-én délután és este fogják megtartani. Az esti előadások 1/2 8 órakor, a délutáni előadás pedig 4 órakor kezdődik. A második hangversenyből Szabadka is kiveszi a dicsőségét, amenyiben nagynevű zeneköltőjének *Gaál* Ferencnek Balatoni notáit is énekelik.

— **Eljegyzés.** *Tóth* Gyula szőlőbirtokos Horgos-Királyhalomról eljegyezte Varga Ágnes kisasszonyt Varga Károly leányát

— **A szabadkai jégkárbiztosító szövetkezet közgyűlése.** A szövetkezet tegnap tartotta meg közgyűlését, melyen a jelentéseket tudomásul vették. Az eredmény, melyet a szövetkezet felmutatott bizonyítéka annak, hogy hasonló szövetkezetek nagy előnyére válnak a mezőgazdáknak. Így például az idén a szövetkezet tagjainak a biztosítás semmibe sem került, mert jégkár nem volt. Befizetéseiket tehát teljesen visszakapják, még egyéb biztosításoknál a befizetett összegre már nem számíthatnak. Ezért minden gazdának érdeke a szövetkezetbe való belépés. A szövetkezet mérlegét már egyik előző számunkban közöltük.

— **Agarász verseny.** A Bács-Bodrogh vármegyei agarászok egylete szokásos évi agarversenyét az idén november 6. és 20-án tartja meg a szabadkai ugarakon. Versenybíró Kiss Aladár honvéd huszár százados.

— **Elveszett.** Kovács Józsefné II. kör. 131, szám ház lakó f. hó 16-án elvesztett egy aranyozott medalliont, fiának az arcképével. A tárgynak csak előtte van értéke. A megtaláló illő jutalomban részesül.

— **Öngyilkosság.** Nagyon érzékeny lelke volt Gálfi Kalocsai Dániel ludasi gazda bérésének Kiss Kovács Mátyásnak. Nem bírta elviselni gazdájának a dorgálását. Szombaton este ugyanis gazdáját valami miatt szemrehányásokkal illette, s ez anynyira bántotta, hogy felment az istálló padlására és ott felakasztotta magát. Mikor a házbeliek ráakadtak, már nem volt benne élet. Levágták és behozták a zentai temető boncházába, ahol ma tartották meg a hullaszemlét.

— **Mentőhírek** *Kákonyi* István ma az udvarán hátra felé esett és a háta mögött lévő vasgereblyébe ült. A gereblye 5 mély sebet ejtett rajta. Az első segélyt mentőink nyujtották. — *Baics* Lajos lókereskedőt

az este tamburások megszurkálták. Tamburások és Baics egy kucséber nyereségen vesztek össze. — *Mandics* Gergelyt az éjszaka ismeretlen tettesek megszurkálták. A sebesültet mentőink a közkórházba szállították.

— **Anyakönyvi rovat.** A m. kir. állami anyakönyvi hivatal jelentése szerint ma szept. 19-én meghaltak: *Herche* Etel 19 hó, *Kondás* Gizella 10 hónap, *Mamuzsits* Péter 13 nap, *Tumbász* Illés 1 hó, *Brajko* Marcell 11 hó, *Milodánovits* István 3 napos, *Bodrics* Sándor 23 év, 18-án *Kuluncsits* Sándor 25 év, *Szekulics* Katalin 16 nap, *Czrnkovits* István 3 év, *Osztrogonác* József 2 hét, *Tumbász* István 8 hónap. Született 18-án 17, 10 fiú, 7 leány, 19-én 15, 6 fiú, 9 leány. Eljegyzés: *Elek* Mátyás Bukvics Dominika, *Gönczöl* Pál Lévi Rozália *Bábics* Alajos Horvátczki *Julia*, *Reich* József *Heisl* Katalin, *Tóth* Gyula szőlőbirtokos *Horgos-Királyhalmokról* *Varga* Ágnes kisasszonyt, *Varga* Károly leányát, *Szkenderovits* József *Ivandékics* Máriaat, *Pánczél* Zoltán *Reiter* Matild *Törökbecséről*. Házasság: *Somogyi* Béla *Tumbász* Etellel, *Polyakovits* Mátyás *Sztantics* Máriaival, *Merkovics* István *Tumbász* Katalin, *Czibolya* András *Jaramazov* Teréz, *Mariánovits* Jakab *Rigó* Terézszel, *Pinczel* Péter *Murány* Katalin, *Rigó* Miklós *Vörös* B. Terézszel.

— **A budapesti meteorológiai intézet** jelentése 1904. szeptember 19-én. Változókönyv és egyelőre még igen hűvös szeles idő várható inkább csak az a szág déli részén esővel.

— **Aki tudja, hogy házi használatra újpadlóház létezik, mely két órán belül csont keménynyé szárad, az csak a mosható, tötévényileg védett EGLASINE padló-fényfőfogja használhat.** mely a következő színekben, u. m. 1. szám világossárga, 2. szám barnássárga és 3. sz. mahagónibarna színben kerül forgalomba, és melyből 1 kiló 14 négyszögméter felület bemázolására elegendő. Az Eglasine előnye az eddig használatban volt padlófényfőfogak fölé az elsősorban az, hogy szagtalan, másodsorban pedig, míg az eddigiek hosszú ideig száradván, tapadások voltak és így a port és piszkot is magukhoz vonták, addig az Eglasine gyorsan szárad és keménysége mellett sem törékeny, hanem megtartja rugékonyságát és ellenálló képességét az időelötti kopással szemben. Az Eglasinet előszeretettel használják konyhabutorzat mázolására is, mert ez által főtőleségessé válik a gyakori és fárasztó surolás és elegendő a butodaraboknak csupán időnkinti, tiszta, szappannéki nedves ruhával való megtörölgetése. Az Eglasine az 1902. évi londoni nemzetközi kiállításon a legfelsőbb kitüntetést nyerte. Egyedüli raktár: *Zalán Béla* droguistánál Szabadka, Kossuth-utca. Ugyanott újfajta tükörfényű *Parkett* és ruha adló-pasták kaphatók.

Az olasz sztrájk.

Budapest, szept. 19.

Torinoból jelentik: *Frola* szenátor polgármester *Giolitti* miniszterelnökhöz a következő táviratot intézte: A szocialista községtanácsosok bizottsága felszólította a polgármestert, hogy tolmácsolja a kormánytól a munkások ama kívánalmait, hogy tekintsenek el a katonaság intervenciójától a tőke és a munkás között folyó békét nem háborító küzdelemben. E kívánást indokoltnak tekintvén, nem vonakodom ahhoz csatlakozni.

Giolitti miniszterelnök a következő távirattal felelt: Ezennel haladéktalanul és kimerítően felelek arra a táviratra, melyet ön hozzám szép városunk szocialista községtanácsosai nevében intézett. Több mint három év óta hangoztattam, mint belügyminiszter a parlamentben, élénk ellenzékkel szemben az abszolút sztrájk-szabadságot és a kormány ama köteletségét, hogy a tőke és munka békés konfliktusai alkalmából

ne intervenáljon. Erre vonatkozólag kiadott rendeleteimen semmit sem fogok változtatni, amíg kötelességem a király és a parlament bizalmából rámbizott álláshoz fűz. Kifejti ezután a miniszter, hogy a katonaság ki- rendelésére szükség volt az esetleges zavarok megakadályozása végett.

Róma, szept. 19.

Tegnap éjjel Milanóban tartott vasutas gyűlésen elvetették a sztrájkra vonatkozó indítványt. A vonatok forgalma az összes pályaudvarokon rendesen folyik.

Genua, szept. 19.

Itt tegnap komoly zavargások voltak. Egy karabinierit a Piazza di Ferrarin megsebesítettek. A vasuti pályát több helyen megrongálták, különösen San Pierre d'Arena és Rivarolo között. Sestriponentében két vasuti kocsit felgyújtottak és néhány helyen felszaggatták a sineket. Este a tüntetők a prefektura és a rendőrség épülete előtt csoportosultak. Midőn revolverlövés történtek, a rendőrség vaklövésekkel válaszolt és szétoszlott a tömeg.

Kévessel ezután a tüntetőknek egy másik csoportja a Piazza Umbertón megtámadta a rendőrséget, miközben egy revolverlövés is történt. A rendőrség erre szintén vaklövésekkel válaszolt. A munkáskamara falragaszokon inti a munkásokat, hogy ne csatlakozzanak az erőszakoskodókhoz. Eddig 11 könnyen sebsült jelentkezett a Pamadone-kórházban kezelés végett.

TANÜGY.

Iskolaszéki ülés. Folyó évi szeptember hó 22-én d. u. 4 1/2 órakor a központi községi elemi népiskola nagytermében iskolaszéki ülés tartatik a következő tárgysorozat mellett. A felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag jelölése. A királyi tanfelügyelőség átírata a július 21-én felvett jkv. tárgyában. 568/1904. kb. sz. hat. f. é. május hó 29-én megejtett tanító választások jóváhagyása tárgyában. 485/1904. kb. sz. hat. Sztantics B. tanító felebbezése tárgyában. 643/1904 kb. sz. hat. Budanovics Antalné szabadságolása tárgyában 509/1904. kb. sz. hat. Bedsula József fegyelmi ügye tárgyában. Népisk. felügy. igazgató jelentése néhány külterületi tanító gazd. ism. iskolai tiszteletdíjának utalványozása tárgyában. U. a. jelentése Bedsula József és Bedsula Józsefné helyettesítése tárgyában. U. a. jelentése Balászné R. Szidónia foglalkoztatására nézve. U. a. jelentése Komorné L. Ágnes tanítónő szabadságolása s helyettesítése tárgyában. U. a. jelentése Palotay Bódogné szabadságolása s helyettesítése tárgyában. U. a. jelentése Tauerpné Sz. Katalin szabadságolása s helyettesítése tárgyában. U. a. jelentése az ujonnan választott 6 tanyai tanító beosztása tárgyában. U. a. jelentése az iskolai iratokozások eddigi eredményéről. U. a. jelentése az iskolai mulasztások tárgyában. U. a. jelentése a közp. iskolai 4. leány és 3. fiuosztálynak okt. 1-től való ellátása tárgyában. Az elnök jelentése működési bizonyítványok kiadása tárgyában. Takács Ede polg. isk. igazgató jelentése a tankötelesek mulasztásai tárgyában. Sátor Vilmosné kérvénye a trach. iskolában való alkalmaztatása tárgyában. Letovác Dezsőné kérvénye a trach. iskolai tanítástól való felmentése tárgyában.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fő városba:

London, szept. 19.

Az itteni hivatalos körök nagy meglepedéssel fogadták Jamagatának az idegen tudósítók ellátásában kiadott rendeletét és konstatálják, hogy Japán ismét érdemessé tette magát az angolok ama szinpatijára, amelylyel Japán első hadtényeit fogadták.

London, szept. 19.

Csifuból jelentik: Kikvancsen és Erlungsan között a japánok e hó 15-én elkészítették ostrom műveiket. Napfelkeltekor a japánok irtózatossá bombezást kezdtek, a mely másnap délelőtt is tartott még. Susijen, Palisvang és a Galamb-öböl irányából nehéz ostromművegek szórták a bombákat a várba. Olszaz orosz lovas, akik megkísérelték a japánokkal Palisvangból kiűzni, nem tértek vissza a várba. Azt hiszik, hogy a japánok fogságába estek.

London, szept. 19.

Liaojangból sürgönyzik: Mukdentől négy kilométerre véres háboru tart tegnap óta.

TAVIRATOK.

Miniszterek sajtópöre.

Budapest, szept. 19. A magyar ipar és kereskedelmi bank bukása előtt egy évvel a Székesfehérvárról megjelenő »Székesfehérvár és Vidéke« című lap akkori szerkesztője, Fényes László cikksorozatban (12 cikkben) támadta a bank vezetőségét é rosz hiszeműséggel vádolta az igazgatóságot. köztük gróf Tisza Istvánt, a bank volt elnökét, Bauer Mór alelnökét, báró Rozner Ervin fiumei kormányzót, Beöthy László bihari főispánt, Kubinyi Géza országgyűlési képviselőt, Schwarc, Sós és Szécsi igazgatókat. A megtámadott vezető férfiak Fényes László ellen sajtó utján elkövetett rágalmozás vétsége címén följelentést tettek és harmadfélévi vizsgálat után a budapesti büntetőtörvényszék, mint esküdtbírórság az érdekes ügy tárgyalását október 21-ikére tűzték ki.

A kolozsvári egyetem.

Kolozsvár, szept. 19. A kolozsvári magyar kir. Ferenc József tudományegyetem vasárnap délelőtt az egyetem aulájában tartotta ünnepi közgyűlést, melyen az új hatóságukat beiktatta és az 1904—1905. tanévet megnyitottam.

Balkánzavarok.

Budapest, szept. 19. Konstantinápolyból jelentik: A Ijumaik tegnap reggel Prisrendből elvonultak. Eddig oda három zászlóaljnyi megerősítés érkezett. Szemben a szerb lapok mértéktelenül túlzott hireivel konstatálandó, hogy sem a Ijumaik Prisrendbe vonuláskor, sem pedig 11 napos ott tartózkodásukkor, avagy elvonulásukkor erőszakosságok a keresztényekkel szemben nem történtek.

Az angol Dreyfuss.

Budapest, Londonból jelentik: Peck Adolf, akit az angol bíróságok másnak büneért, akivel feltűnő hasonlatossága miatt összetévesztették több esztendei kényszermunkára íté-

ték, most hazájában Norvégiában van, hogy kormányának támogatásával kártérítést követeljen. Azalatt most Londonban a bíróság elítélte Smith Johnt az igazi bűnöst több esztendei fogházra. Angliában különben most mindent megtesznek, hogy teljes világosságot hozzanak e kínos ügybe. Közben hire jár, hogy Beck Adolf esete a bíróságok figyelmét egy másik ügyre is felhívja. Azt mondják ugyanis, hogy egy da Costa nevű portugál zsidót a bíróság szabadon bocsátott, mert kiderült róla, hogy ártatlan. A bíróság da Costát család miatt tizenkét hónapi börtönre ítélte s bár da Costa folyton hangoztatta ártatlanságát börtönbe ment. Most azonban miután már öt hónapig ült a börtönben, ismét szabadon bocsátották és szigorú vizsgálat indult meg, mert állítólag elegendő bizonyítékok nélkül ítélték el.

Építő munkások sztrájkja.

Budapest, szeptember 19-én. A sztrájk még egyre tart. A munkások nem a mesterek hanem a felsőbb hatóság intézkedését várják. Az ipartastületben, valamint a mesterek egyesületében még a délelőtti folyamán várják Lode Rezső kir. iparfelügyelő meghívását az ipartestülethez. A mesterek remélik, hogy a sztrájk a hét védével véget ér.

Vendéglő megnyitas!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy helyben a **Nemzeti Casino** épületben levő

— nyilvános —

vendéglőt

átvettem és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg **diszesen berendezve** és átalakítva

megnyitottam.

A midőn ezt a n. é. közönségnek tisztelettel tudomására adom nem mulasztatom el, hogy b. figyelmét fel ne hívjam **elsőrendű erdélyi magyar és francia konyhamra, kiváló jó és tiszta ételeimre, naponta friss csapolásu magyar részvény-sörre.**

E téren szerzett sok évi tapasztalataim biztosítani fogják a n. é. közönséget, hogy mindenki a legjobb és legfontosabb kiszolgálásban fog részesülni.

Nagyközönség b. pártfogását kérve, ma-radok hazafias tisztelettel

Ürmösy Boldizsár,

a Nemzeti Casino vendéglőse.

Xavi előfizetések ebéd, vacsora 20 frt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A szent-kut perselyének tolvaja. Bogovics István lopás és betörésért már ötizben büntetett tolvaj ma ismét a szabadkai törvényszék büntető tanácsa elé került, mert a Sándori szent-kut gyűjtőperselyét feltörte, s ebből 4 koronát ellopott. Minthogy büntette *beigazolást nyert, a törvényszék ma két évi fegyházra ítélte.*

Az ál Latinesics. Két éve mult annak, hogy egy ismeretlen fiatalember egy urinőt a vasutállomáson a vasuti kocsi segített felszállni nem udvariasságból ugyan, hanem hogy zsebéből a pénzesztrájkját ellopja. Szerencsétlenségére azonban turpisságát egy utas észrevette s följelentette a rendőrségnél. A rendőrség bekísérte a tetten ért tolvajt, aki kihallgatása alkalmával Latinesics Mladen, ujvidéki péksegédnek monddotta magát, s ezt munkakönyvvél igazolta is. A rendőrség ezzel elbocsátotta. A törvényszék azonban szá-

mon akarta kérni tőle bűnét, de nem találta meg. Elrendelte tehát a körözését s ennek az alapján elő is vezették ujvidékről Latinesics Mladen. Ez azonban igazolta, hogy nem azonos a tolvajjal, s hogy a munkakönyvet úgy lopták el tőle. A második körözésre azután megkerült az igazi tolvaj, Lezeczsev Milán. Ma itélte fölötté a törvényszék és lopásért és hatóság elleni kihágásáért egy havi börtönre és 40 korona pénzbüntetésre ítélte.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Irta: Dugovlech Imre. 21.

Fiatal leány nyitotta ki az ajtót. Félenken lépett be, mint aki sejtí, hogy valami meglepetés vár rá, s óvatosan megy az ismeretlen elé. De amikor a két alakot egymással szemben állva pillantotta meg és arcaikról lelkeiknek háborgását olvasta le, félenksége eltűnt, szemeiben az öröm tüzével sietett a leány vojvoda fele, hogy megölelje, hogy üdvözlölje.

— Dobra, vojvoda, ha tudnád milyen epedve vártalak heteken át. Mikor a hajnalpir a hegy lombjai fölé emelkedett, kint vártalak a kert végében, hátha az éj sötétjében hozzánk jöttél pihenni, mikor az éjszaka a nap az utolsó sugarát verte szét, ott lestelek az erdő szélén, hátha betévedsz hozzánk.

— Nedelya, mit vártál rajtam? Hozhat-e jó hirt az üldözött? Csak a félelem fészkelhetne volna be magát békés lakotokba. Ki tudja, Caribród lakóit nem nyert-e meg a pasa kétezer aranya, melyeket fejemre tűzött? Nem hozza-e Pauna nyomomba a pasa vérebeit. Vele jöttem egy darabig, de nem akarta, hogy a faluig együtt jöjjünk.

— Pauna már megjött, szólt közbe a husz évesnek látszó Nedelya. O monda, hogy te talán már itt is vagy.

— Megörültél a hirnek, ugy-e Nedelya? Kérdé Dobra, átölelve a leány karsu derekát. Te még bizol, te még biztatás nélkül is tudsz lelkesedni. A te lelked még a bolgár szabadság harcosaival együtt érez, képzeleted ott száll velünk a vészben, a küzdelemben?

Nedelya remegett Dobra beszéde alatt, mint a vihártól szántott rét virága. A fejét Dobra pihegő mellére hajtotta, szemeivel az ajkain csüngött. Dobra kezével végigsimitotta arcát, s azután lágy hangon folytatta beszédét.

— Blagojo nem sokára itt lesz nálatok. Most a Sztára Planina vojvadjánál van.

— Mit csinálnak? kérdé a reménykedő türelmetlenség hangján a fiatal leány.

— Nem tudom. Már régen voltam arra felé. Anyit tudok, hogy Botunyanin csapata békében él. Hanem a közel jövőben a békét véres harc válthatja föl.

A sztaresina eddig néma tanuja volt a jelenetnek. Csak mikor a közeledő harcról hallott, szólalt meg.

— Nedelya, Dobrának távoznia kell. Bátyáddal akar beszélni. Talán nincs vesztegetni való ideje. Ne gondolj Blagojóra. A férfiaknak most nem halandó menyasszonyaik vannak. Neked is be kell járnod ma még néhány házat. Egy két emberrel még ma akarok beszélni.

— Igaza van a sztaresinának, Nedelya, bucsuzom is tőletek. Holnap már Szófiába kell lennem, holnapután

már a lokorszkói erdőben kell találkoznom hajdukjaimmal. Talán Blagojával is, jegyezze meg enyelegve. Nedelya arca egy pillanatra vértelen lett, hogy a másik pillanatban annál pirosabba festhesse hevesen lüktető szívének vére. Majd remegő hangon kezdett beszélni:

Ha sietned kell, Dobra, majd én megyek a bátyámhoz. Szürkületkor itthon leszek. Addig te elvégezheted apámmal, ami elvégezni valód van. Jobb is ha te itt maradsz. Valamelyik török előtt gyanusnak tűnhetnél föl. Előbb is beérhetsz innen Szófiába.

— Előbb érhetnék Lokorszkóba is, szólt mosolyogva Dobra.

— Ugy van, sietett válaszolni Nedelya, így árulva el érzelmeit. Ugy-e basta (apa) fordult az agg felé, jobb lesz ez így. Mond meg Dobrának, hogy megbizhatik bennem.

— Megbizhatsz benne, Dobra vojvoda. Az ő lelke még a megpróbáltatásokat szomjuhozza. Ne csodáld, ha a mienk a megpróbáltatások után pihenni is akart.

(Folyt. köv.)

kesztett és 1 (egy) koronás bélyeggel ellátott ajánlatokat, melyekben az egyes árak számmal és betűvel olvashatóan birva 1904 évi november hó 2-ig délelőtt 9 óráig a fenti ezred parancsnoksághoz Szabadkára címezve annál is inkább adják be mert ezen időn túl elkésve beérkezett ajánlatok tekintetben nem vétetnek.

Az ajánlathoz 50 (ötven) korona bánatpénz csatolandó, mely összeg az ajánlat elfogadása esetén a megszabandó ovadékra kiegészítendő.

A beérkezett ajánlatok elfogadását tekintet nélkül az a kezelőbizottság magának tartja fen.

A szerződési feltételek. Baján a fenti ezred 1 osztály irodájában (régii laktanya épület) Szabadkán a honvédhuszár laktanyában a tárgyalás helyül fentebb megjelölt helyiségben napónként bármikor megtekinthetők.

Kelt, Szabadkán 1904. szept. hó 15.

a m. kir. 4 honv. huszárezred kezelőbizottsága.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,

Gabonát,
Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,

Üzleti helyiséget
Nyaralót,
Birtokot,
Házat,

vagy a ki

valamely betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi

„Bácsme gyei Napló“

kis hirdetési rovatát.

Bácsme gyei Napló

ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór könyv és papír kereskedésében főtér.

Meznerics József fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett.

Tenner B. dohány-tőzsde és játékaru üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa

dohány nagytőzsde Kossuth utca.

Beck Sándor fűszer és liszt üzlete a törvényszékkel szemben.

Herczi József fűszer- és liszt üzlete Petőfi-utca sarkán.

Kréesi A. Nándor könyv és papír kereskedésében Deák-u.

Gerber Jakab dohánytőzsde és esztergályos üzletében Kossuth-u.

Nojések Géza fűszer és csemege üzletében Damjanich és Bercsényi utca sarkán.

Spitzer és Klein fűszer és csemege üzletében Rudics-u.

PALICSON Menezel Mihály fűszer és csemege üzletében

Kiadóhivatalunkoz intézett levelek csakis bélyeggel továbbíthatnak.

! BIZTOS SIKER!

Tessék próbát tenni

Eddig még nem létezett a legjobb és legbiztosabb szer

lábizzadás ellen.

Ára 1 kor 20 fill.

Kapható egyedül a készítőjénél ERNYAJSZKY PUSKÁS DUSÁN Szabadkán.

Lichtneekert-féle ház a vasútállomással szemben és DERTÜL JÁNOS műköszörűsnél Kazinczy-utca.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVÁCS-féle legujabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legujabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható KOVÁCS JÁNOS okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

Felelős szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K
Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

M. kir. szabadkal 4 honv. huszárezred kezelő bizottsága.

2005 Jan. hó 1. k. k.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a fenti ezred Baján és Szabadkán állomásozó alosztályainál elviselt és hasznavehetetlenné vált ruházat, szerelvény, lőszerelvény felszerelési és egyéb elhasznált berendezési cikkek-ből időként összegyűlendő különféle hulladékok átvételére 1905 év január hó 1-től ugyanez év december hó 31-ig terjedő időszakra (esetleg 3 évre is) szerződésileg leendő biztosítására nyilvános pályázat útján 1904 évi november hó 2-án délelőtt 9 órakor a fenti ezred kezelőbizottsági irodában („Dr. Fejérváry“ honvéd huszárlaktanya törzsépület 27 sz.) versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva pályásni szándékozó vállalkozók, miszerint az alábbi minta szerint állomásonként külön-külön vagy együttesen szer-

Szenzációs fűző ujdonság!

K. & B.
Recarnier Corset

különleges, eddig még teljesen ismeretlen szerkezetével a legerősebb hölgy derekának is nem sejthető karcsúságot kölcsönöz és ezzel kényelmetlenség és melegség által nem befolyásolt divatos tartást biztosít.

K. & B.
Ariadne-Corset

az egyedüli mider, amely rendkívül különleges összeállításánál fogva a szív és tüdő teljesen akadálytalan működését biztosítja, emellett azonban a legdivatosabb és legelegánsabb termetet kölcsönöz.

Szabadkán egyedüli elárúsító:
Schreier Rózsika

Kossuth-utca Dr. Dominus-féle ház.

Pár ési si brüsszeli modell fűzők nagy raktára.

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

Lap árusításhoz és kihordáshoz felvétetnek asszonyok és leányok havi fizetés mellett. 515

Szólót 100—1000 mm-át akarok venni Budapest, Gyepes, Váci-körut 39 szám. 508

Egy jó menetelű 10 év óta fenálló fűszerkereskedés házzal együtt más vá lalat miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 498.

Okleveles ovonó aki magyarul, németül, szerbül beszél és tanít, kitünően érti a kézimunkákat, gyermekek mellé állást keres. Cím a kiadóban. 516

Jó házból való fiu tanoncul felvétetik Deutsch Izidor, norinbergi diszmű és játékaru üzletében, Szabadkán, Kossuth-utca. 517

Előkelő pénzintézet bármily foglalkozásu megbízható ügyes vidéki képviselőket keres Erzsébet Sanatórium sorsjegyeknek új előnyös és olesó alapon részletfizetésre és sorsjegykönyvecskékre való eladásra. Igen magas jutalék. Ajánlatok „Kényelmes mellékéretet 50“ alatt Haasenstein és Vogel céghez, Budapest Dorottya-u. 9. kéretnek. 504.

Nagyon ügyes szabónó ajánlkozik házakhoz. Cím a kiadóban. 507.

Uraságokról levetett ruhákat a legmagasabb árom megvételnek Cím a kiadó an. 510.

Külön bejáratu butorozott szoba egy vagy két ur részére azonnal kiadó. Ugyanott koser házi koszt is kapható. Cím a kiadóban. 509.

Butor kiárusítás! ❧❧

Családi okok miatt a raktáron levő sajt műhelyemben készült

hálószoba, ebédlő, szalonnagarniturák és kárpitosáruk

minden elfogadható áron eladatnak

SIPOS KÁROLY BUTORÁRUHÁZA SZABADKA.

Kazinczy-utca.

Kitünő szőlőzuzó az egész szüret tartamára, vagy csak a szükséges időre kölcsön vehető Sefcsics Lajos asztalosnál.

Egy jó karban levő zongora jutányos áron azonnal eladó. Cím a kiadóban.